

Αντιμετώπιση από τον Εργοθεραπευτή

Ο Εργοθεραπευτής μπορεί να προσδιορίσει εάν υπάρχει αισθητηριοκινητική δυσλειτουργία, που εμποδίζει το παιδί στην εκμάθηση γραφής και είναι αυτός που μπορεί να βοηθήσει το παιδί να αναπτύξει τις απαραίτητες δεξιότητες υποδομής (Oliver, 1990). Η παρέμβαση του Εργοθεραπευτή μπορεί να είναι άμεση είτε έμμεση (Oliver, 1990; Tseng & Cermak, 1993).

Η άμεση παρέμβαση σχετίζεται με θεραπευτικές μεθόδους και τεχνικές, που αποσκοπούν κυρίως στη βελτίωση της αισθητηριοκινητικής λειτουργίας του παιδιού.

Η εκπαίδευση σε οποιονδήποτε τομέα των

αντιληπτικοκινητικών δεξιοτήτων φαίνεται να έχει θετική επίδραση στη συνολική επίδοση της γραφής. Η ικανότητα για αντιγραφή σχημάτων βελτιώνεται μετά από αντιληπτικό - κινητική εκπαίδευση, που δίνει έμφαση στον προσανατολισμό και την κατεύθυνση των σχημάτων (Oliver, 1990; Schneck 1992; Addy 1996).

Οι Laszlo & Bairstow (1985) βρήκαν μακροπρόθεσμα οφέλη χρησιμοποιώντας ένα πρόγραμμα εκπαίδευσης της κιναισθητικής αντίληψης σε παιδιά ηλικίας 7 και 8 ετών. Συνέστησαν δραστηριότητες βελτίωσης της κιναισθησης όπως μεγάλες κινήσεις του άνω άκρου επάνω σε πίνακα ή σε καρβάλτο. Επίσης έδωσαν έμφαση στην ανάπτυξη κινητικών σχημάτων εκπαιδύοντας το παιδί σε μεγάλα πρότυπα κινήσεων με απαλό και ομαλό ρυθμό.

Η Knickerbocker (1980) περιέγραψε ένα πρόγραμμα για την ανάπτυξη δεξιοτήτων γραφής που δίνει έμφαση στις αισθητηριοκινητικές δεξιότητες. Στο πρόγραμμα αυτό περιγράφεται η προοδευτική ανάπτυξη του επικρατέστερου χεριού από τον αδρό κινητικό συντονισμό και την αισθητηριακή λειτουργικότητα στις λεπτές κινήσεις. Επίσης η ανάπτυξη δεξιοτήτων γραφής από το μουτζούρωμα της νηπιακής ηλικίας ως το σχηματισμό ευανάγνωστων γραμμάτων. Σε αυτή την προσέγγιση δίνεται πάλι έμφαση στην ανάπτυξη κινητικών προτύπων, που στη συνέχεια βοηθούν ώστε να αναπτυχθούν οι βασικές κινήσεις για το σχηματισμό των γραμμάτων.

Η εκπαίδευση στη γραφή πρέπει να είναι εξατομικευμένη, να βασίζεται σε πολυαισθη-

τηριακά ερεθίσματα και να ασχολεί νοητές πινελιές εγκατασταθούν λανθασμένα πρότυπα κινήσεων (Oliver, 1990; Tseng & Cermak, 1993).

Η έμμεση παρέμβαση του Εργοθεραπευτή σχετίζεται τόσο με την συμβουλευτική σε γονείς και δασκάλους, όσο και με τη δυνατότητά του να προτείνει αντισταθμιστικές μεθόδους και τεχνικές διδασκαλίας, που ενισχύουν τις δυνατότητες του παιδιού.

Μπορεί να προτείνει προσαρμογές στο σχολικό περιβάλλον όπως: το μέγεθος του θρανίου, τη θέση της επιφάνειας γραφίματος, τη χρήση μολυβιών με επιπρόσθετες λαβές, τη χρήση μαρκαδόρου σε σχέση με το μολύβι καθώς και το είδος του χαρτιού που είναι πιο κατάλληλο για το συγκεκριμένο μαθητή π.χ. χαρτί με φαρυδιές γραμμές. Επίσης για παιδιά με πολύ σημαντικά προβλήματα στη γραφή η εναλλακτική χρήση μαγνητοφώνου ή επεξεργαστή κειμένου μπορεί να είναι και η

καλύτερη λύση (Tseng & Cermak, 1993).

Η συμμετοχή του γονιού και του δασκάλου είναι πολύ σημαντική σε όλη τη θεραπευτική διαδικασία (Oliver, 1990). Ο Εργοθεραπευτής πρέπει να εξηγήσει στο δάσκαλο ότι το αντικείμενό του δεν είναι η εκπαίδευση στη γραφή, αλλά η δημιουργία των αισθητηριοκινητικών προϋποθέσεων γι' αυτή. Μια τέτοια διευκρίνιση των ρόλων θέτει και τις βάσεις της αρμονικής συνεργασίας. Επίσης είναι σημαντικό οι γονείς να κατανοήσουν το πρόβλημα του παιδιού και να αναλάβουν ενεργό ρόλο όταν είναι δυνατό στο θεραπευτικό πρόγραμμα.

Η γραφή είναι τομέας με τον οποίο όλο και περισσότερο ασχολούνται οι Εργοθεραπευτές

Η γραφή είναι μια δεξιότητα που αναπτύσσεται στο παιδί σταδιακά καθώς εξαρτάται άμεσα από την κινητική, αντιληπτική και νοητική του εξέλιξη

που εργάζονται με παιδιά. Αποτελεί όμως σύνθετη δραστηριότητα και πολλοί παράγοντες σχετίζονται με την απόκτηση επιδεξιότητας σε αυτόν τον τομέα. Διάφορες μέθοδοι και τεχνικές έχουν προταθεί για να διευκολύνουν τη γραφή. Φαίνεται όμως ότι χρειάζεται περισσότερη διερεύνηση, ώστε να προσδιοριστεί ποιές συγκεκριμένες προσεγγίσεις είναι πιο αποτελεσματικές. Η καλή γνώση της βαρύτητας των παραγόντων που συμβάλλουν στη γραφή από τον Εργοθεραπευτή σε συνδυασμό με την κλινική του κρίση, αποτελούν βασικές προϋποθέσεις για το σχεδιασμό και την υλοποίηση αποτελεσματικών και εξατομικευμένων θεραπευτικών προγραμμάτων.